

УДК 338.242(477)

О. Ю. Бобровська,
д. держ. упр., професор, професор кафедри економіки та соціально-трудоових відносин,
Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро
ORCID ID: 0000-0002-2174-9040

DOI: 10.32702/2306-6814.2022.9—10.5

ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ЗРОСТАННЯМ РЕГІОНІВ

O. Bobrovska,
Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, Professor of the Department
of Economics and Social and Labor Vidnosin, University of Customs and Finance

INNOVATION-ORIENTED MANAGEMENT OF ECONOMIC GROWTH OF REGIONS

Проаналізовано теоретичні, методичні і практичні засади розробки і реалізації стратегії регіонального розвитку. Відмічено суттєве поглиблення і широта використовуваного інструментарію, якість обґрунтування прийнятих стратегічних заходів і очікуваних результатів економічного зростання. Доведено, що в системі управління органів виконавчої влади вже застосовується потужний інноваційний інструментарій управління. Підкреслено, що, незважаючи на позитивні зміни в стратегічному плануванні розвитку економічних систем областей України, уже близько 10 років існує стійка тенденція неповного досягнення всіх запланованих показників і порушення динаміки руху економічних процесів. У складі гальмуючих чинників урівноваження плинності і результативності економічних процесів, в якості передуючого, визначено несвоєчасне і неповне інформаційно-аналітичне забезпечення функцій контролю і корегування поточних відхилень параметрів і характеристик плинності економічних процесів. Запропоновано визначити найбільш впливові і найважливіші показники операційної діяльності для оцінки поточного стану якості і результативності процесів стратегічного розвитку. Наведено перелік і зміст етапів побудови системи аналітичної оцінки та інформаційно-інноваційного обґрунтування управлінських впливів, надано пропозиції щодо їх реалізації.

The analysis of theoretical, methodical and practical bases of development and realization of strategy of economic development of areas (regions) is carried out. There is a significant deepening and breadth of tools used and the quality of justification of strategic measures taken and the expected results of economic growth. It is proved that the management system of executive authorities already has and uses powerful innovative management tools, which directs it to the development of the country's economy on the information-innovative type and the full transition to smart specialization technology. It is emphasized that despite the positive changes in the strategic planning of economic systems of Ukraine and the adoption of reasonable levels of expected economic growth, for about 10 years there is a steady trend of incomplete implementation of all planned indicators and disruption of economic processes. As part of the inhibitory factors of balancing the flow and effectiveness of economic processes, as a precursor, identified untimely and incomplete information and analytical support of control and correction of current deviations of parameters and characteristics of economic processes, which does not create reliable conditions for operational management of economic growth. characteristics. It is proposed to establish a list of the most influential and significant indicators of operational activities to assess the current state of quality and effectiveness of strategic development processes that need to be monitored and analyzed in relatively short periods (month, quarter, semester) to maintain balanced, proportion, productivity and effectiveness future economic growth. The list and the maintenance of stages of construction of system of an analytical estimation

and the information-innovative substantiation of administrative influences are resulted and offers on their realization are presented. The main tasks of the unit for the organization of operational control and management of economic growth in the executive branch have been identified.

Ключові слова: регіон, економічне зростання, аналіз, методи розробки стратегій, стратегії розвитку, операційний контроль.

Key words: region, economic growth, analysis, methods of strategy development, development strategies, operational control.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Технології "нової економіки" ініціюють появу низки необхідних заходів стосовно удосконалення, побудови і впровадження інструментарію і технологій управління її процесами. Традиційні методи державного управління в умовах глобальних змін показують свою недостатню ефективність і потребують розробки нових управлінських інструментів і інституційних умов організації управління зростанням економіки, що ідентифікують нові інноваційні технології в діяльності органів виконавчої влади і нових механізмів управління соціально-економічним розвитком. Це викликає необхідність методичного й аналітичного обґрунтування змісту і контролю якості і плинності процесів управління. Численні складники побудови системи інноваційно-інформаційного забезпечення трансформаційних процесів потребують попереднього уточнення, систематизації, визначення змісту якісних і кількісних характеристик системи управління та їх аналітичного й інституційного інструментарію.

Аналіз форм, структур, процесів і механізмів сучасного управління зростанням економіки регіонів можливо представити як складне багатогранне і поліструктурне комплексне дослідження, яке складається із напрямів, параметрів, характеристик і факторів управлінського впливу на економічне зростання, їх взаємозв'язку і взаємообумовленості, інституційних та інноваційних складників, їх ресурсного забезпечення, технологій і механізмів застосування. Такий аналіз доцільно здійснювати поетапно, обравши як логічні кроки класичний процес управління складними системами: прогнозування їх розвитку, стратегування, планування, організація, мотивація, контроль, моніторинг, аналіз і оцінювання результатів.

Існуючі методики економічного розвитку окремих територій, галузей і суб'єктів господарювання, які використовують органи Державної служби статистики, Рахункова палата та інші органи, діагностуючи процеси економічного розвитку і надаючи необхідну інформацію керівним органам влади для прийняття управлінських рішень, дають узагальнену інформацію, яка надає бачення існуючого стану, але недостатня для оперативного впливу на якість процесів. Тому використання цієї інформації для розробки управлінських рішень і заходів щодо поточної реалізації процесів розвитку є обмеженим і достатньо поверховим. Це мотивує до поглиблення аналітичних передумов, аналізу параметрів і характеристик впливових чинників на технологію і організацію процесів економічного зростання і розвитку, і наявних в них інноваційних трансформаційних елементів

виробничих систем і систем управління. Тому пошук засобів подальшої розбудови інноваційно орієнтованого управління економічного зростання територій продовжує бути своєчасним і актуальним.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В науковій літературі широко представлені результати теоретичних досліджень різних аспектів стратегічного розвитку суспільства: структурні зміни соціально-економічних систем наведені в працях Х. Зібберта, П. Кругмана, Д. Рікардо, Дж. Стігліца; теорія регіонального зростання — у працях Дж. Бортса, Дж. Steйна, Х. Річардсона; теорія "полюсів зростання" і дифузії інновацій — у працях Ф. Перру, Дж. Фрідмана, Х. Гірша, Ж.-Р. Будвіля [2; 3]. Теорія "економічної динаміки" висвітлена в працях М. Кондратьєва, Ф. Харрода [4]. Синергетична парадигма розвитку будувалась на висновках І. Пригожина та І. Стенгерса. Концептуальні основи державної регіональної політики досліджено в працях П. Беленького, Є. Бойка, М. Бутка, З. Варналія, О. Власюка, В. Гейця, М. Долішнього, В. Куйбіди, І. Сторонянської, В. Чужикова, С. Шульц [3]. Водночас повна адаптація і практична побудова процесів інноваційного вдосконалення системи управління розвитком економіки України є поки недостатньою. Це обумовлює подальший пошук інструментарію і створення умов для використання нереалізованого потенціалу розвитку України і управління цими процесами за рахунок інноватизації управлінських чинників та їх швидкої реалізації.

МЕТА СТАТТІ

Ознайомитись із показниками економічного зростання і економічного розвитку регіонів, прийнятих у стратегіях розвитку, і рівнями їх досягнення. Запропонувати можливості подальшого удосконалення способів інформаційно-аналітичного забезпечення управління процесами розвитку з метою посилення управлінського впливу на збалансованість і позитивну динаміку процесів економічного зростання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Економічну систему регіонів як об'єкт управління доцільно розглядати, як сукупність суб'єктно-об'єктної і суб'єктної взаємодії органів виконавчої влади, господарюючих суб'єктів і організацій, спрямовану на вирішення завдань забезпечення потреб населення і соціально-економічного розвитку територій із дотриманням умов збалансованості економічного зростання і природоресурсного потенціалу. При цьому необхідним є зас-

Таблиця 1. Характеристика співвідношення деяких показників економічного зростання Дніпропетровської області за 2013–2021 рр.

Показники	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Індекс фізичного обсягу ВРП (у цінах попереднього року), %	99,3	95,1	90,3	98,4	102,0	102,5	103,7	91,0	-
Індекс фізичного обсягу ВРП у розрахунку на одну особу (у цінах попереднього року), %	99,7	95,5	90,9	99,1	102,4	102,8	104,6	93,9	-
Індекс промислової продукції (переробна промисловість) з неї	93,9	89,2	89,8	100,3	107,8	103,8	102,7	87,9	105,8
- виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	98,2	93,8	106,8	103,2	106,4	96,9	101,8	94,6	102,4
- текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	111,3	79,7	88,9	106,6	91,6	98,5	85,3	146,5	88,2
Індекс споживчих цін, %	100,4	125,7	142,6	112,7	112,8	109,2	103,7	104,5	109,6
Реальний наявний дохід населення, % до попереднього року	105,3	94,0	81,1	99,2	112,8	117,8	110,0	100,1	103,3
Індекс реальної середньомісячної заробітної плати, %	106,7	97,1	78,8	102,3	119,1	115,8	113,0	106,4	107,7
Індекс капітальних інвестицій, % до попереднього року	93,8	80,2	98,2	115,5	128,9	129,4	123,6	65,9	113,9

Джерело: складено за даними [6].

тосування принципів просторового, галузевого і соціального розвитку, принципів управління ресурсними потоками, потужної державної підтримки, а також використання форм державного управління і місцевого самоврядування, її основних структурних пріоритетів, інноваційного управлінського інструментарію впливу на стан і динаміку процесів розвитку.

Для визначення напрямів і інструментів інноваційно орієнтованого управління економічним зростанням регіонів перш за все слід визначити стан і динаміку результатуючих економічних показників керівних систем з викремленням специфічних індикаторів їх стійкого зростання, для досягнення яких здійснюються управлінські впливи. При цьому необхідно враховувати тенденції змін, які агрегують потоки результатуючих показників в інтегровані характеристики зростання і розвитку економіки і рівень їх інноваційності як синтезу перспективних напрямів і інтенсивності впровадження інноваційних знань у зміст процесів життєдіяльності. Другим кроком повинно стати оцінювання використовуваного інструментарію у змісті функцій управлінської діяльності, їх інноваційного наповнення, його достатності і узгодженості для управління збалансованістю, системністю і рівномірністю плину процесів економічного зростання.

Кількість показників, необхідних для уявлення про розвиток економічних процесів, може бути обмеженою або більш широкою для розуміння рівня інноваційної діяльності і можливостей використання ключових показників, оскільки вони пов'язані з формуванням більшості існуючих характеристик. Система управління залежно від вирішуваних проблем порізному впливає на процеси економічного зростання. Оцінка ефективності та

інноваційної спрямованості управління визначається за системою показників, які можна поділити на групи: показники економічного розвитку керівних систем і показники впливу на них з боку систем управління. Основними показниками економічного зростання вважаються: валовий внутрішній регіональний продукт в реальних цінах, продуктивність праці, сума доданої вартості та ін. До основних показників інноваційності розвитку відносять: питому вагу високотехнологічних галузей у структурі валового внутрішнього продукту, питому вагу високотехнологічної продукції та послуг, питому вагу високотехнологічної продукції та послугу в структурі експорту, частку витрат на виконання наукових розробок у ВВП, суму інвестицій у високотехнологічній галузі.

Оцінка економічного зростання областей здійснюється на основі даних державної статистики щоквартально і за рік в динаміці протягом декількох часових інтервалів. Вони ілюструють досягнуті результати економічної діяльності, але не свідчать про рівень досягнення поставлених цілей і не характеризують їх порівняно із запланованими рівнями. Як приклад розглянемо статистичні показники економічного зростання і задоволення потреб населення однієї з потужних областей України за період 2013–2021 рр. (табл. 1).

Стан виконання запланованих показників економічного зростання в стратегіях розвитку органи виконавчої влади оцінюють за річними звітами реалізації проєктів регіонального розвитку, визначених їх планами реалізації. Але за результатами звітування видно, що навіть повністю виконані проєкти за відповідний період помітно не вплинули на зростання результатів економічної діяльності області.

Порівнюючи та аналізуючи фактичні показники економічного розвитку в динаміці, можна зробити висновок, що їх розрахунки, здійснювані шляхом порівняння з показниками попереднього року, також не характеризують економічне зростання. Вони об'єктивно не відображають його, оскільки порівнюються з низкою невиконаних показників попереднього періоду. Тому зростання цього показника в поточному році свідчить про сумнівну величину. Таке порівняння скоріше свідчить про рівень виправлення вже існуючої тенденції, а не зростання поточного стану.

В аналізованому періоді 2014–2021 рр. суттєвий вплив на показники вартісного виміру економічного зростання мали та показники інфляції і девальвації гривні (табл. 2).

Тобто, незважаючи на позитивну оцінку виконання Стратегії розвитку Дніпропетровської області до 2020 р.,

Таблиця 2. Інфляція та девальвація гривні за 2014—2021 рр.

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Індекс інфляції	124,9	143,3	112,4	113,7	109,8	104,1	105,0	110,0
Індекс девальвації	197,3	150,8	112,2	104,5	99,3	85,5	119,4	96,5

Джерело: складено за даними [5].

суттєвого зростання економіки в регіоні не відбулось. Отже, виникає питання, чому в умовах наявності великої кількості інструментів і технологій інноваційних заходів у системі управління у звітному періоді відсутній їх чіткий кореляційний зв'язок зі зростанням показників економічного стану? Чому результати економічних процесів своєчасно не були скореговані, не мали достатньої підтримки з боку органів влади, які причини і наслідки такого нерівномірного зростання? Для пошуку відповідей на ці питання розглянемо сучасні можливості управлінського впливу на економічні процеси, на ухвалення управлінських рішень.

Формат системи державного управління (органів виконавчої влади всіх рівнів) за останні роки суттєво змінився. Її діяльність стала скеровуватись на забезпечення потреб населення, соціально-економічний розвиток територій, підвищення якості життя і розвиток інтелектуального потенціалу. З'явилися нові організаційні форми виробництва й управління. Запроваджується нова політика і стратегії розвитку на нових принципах і методах їх обґрунтування. Об'єктивно визначаються генеральні вектори зростання економіки регіонів, поглиблюється національний і регіональний консенсуси при їх виборі і прийнятті, розширюється перелік інноваційних відтворень (змінюються підходи до здійснення галузевих і регіональних процесів розвитку), здійснюються заходи з узгодження державних і ринкових форм управління, йде інтенсивний пошук підвищення інноваційно орієнтованих шляхів розвитку країни до кращих європейських практик. Розширився функціональний зміст управлінської діяльності: з'явилися нові функції і технології їх здійснення. При розробці і ухваленні стратегічних рішень стали ширше застосовуватись інноваційні підходи — синергетичний, кластерний, проблемно-орієнтовний, відтворювальний, ситуативний, сценарний (оптимальний, песимістичний, інерційний, еволюційний); принципи і підходи Портера для аналізу і динаміки конкурентоздатності в умовах глобалізації. Опановуються сучасні методи аналітичного обґрунтування — SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін), TOWS-аналіз (для визначення напрямів стратегії розвитку через комбінування факторів), WO-аналіз (аналіз взаємного впливу факторів), SO-аналіз (аналіз впливу сильних сторін), ST-аналіз (взаємовплив сильних і слабких сторін і можливостей), WT-аналіз (аналіз впливу слабких сторін і загроз). Передбачається широке застосування концепції мережевої економіки, регіональної кластеризації і корпоратизації, інноваційного інвестування, створення центрів зростання та інших інституцій стійкого розвитку. Здійснюються реальні кроки до використання смарт-технологій, їх принципів і методів — стратегії розумного, стійкого та інтелектуального розвитку, які базуються на партнерстві між владою, бізнесом, науково-технічними установами та громадськістю, виборі пріоритетних видів діяльності, нових інструментів досягнення цілей.

Стрімко розвивається цифрова трансформація регіонів, невід'ємним складником управління стає Індустрія-4 та інформаційні технології. Стан застосування такого потужного арсеналу інноваційного інструментарію можна проілюструвати на прикладі розробки Стратегії розвитку Дніпропетровської області, яка являє собою генеральний документ стратегічного планування регіонального розвитку до 2027 р. [1]. В ній наочно проілюстровано високий науковий рівень застосування методичного забезпечення і глибина проробки можливостей використання наявних ресурсів. Це підвищило інноваційно спрямований рівень її пріоритетів і системного інструментарію управління. Такий рівень передбачення майбутнього розвитку області з розробкою вирогідних сценаріїв і варіантів розвитку в практиці державного управління та місцевого самоврядування досягнуто вперше, що викликає довіру і надію на безумовне досягнення очікуваних результатів і перехід економіки області на новий рівень зростання.

На повагу заслуговують не тільки техніко-технологічний аспект розробки стратегій, а й передбачуваність застосування нових способів співпраці і співробітництва органів виконавчої влади з учасниками розробки і здійснення стратегії та її виконавцями, розширення діалогу із суспільством (проведені опитування, анкетування, суспільне обговорення напрямів стратегій). Має місце підвищення затребуваності науки і наукового обґрунтування факторів розвитку. Активнішим стало застосування і формування нової економічної поведінки всіх категорій учасників процесів економічного зростання, а саме процесів демократизації, прийняття спільних далекоглядних цілей, розвитку і створення умов для їх досягнення, що засвідчує реальні кроки публічного управління в напрямі підвищення ефективності власної діяльності.

Вищезазначене засвідчує, що при стратегічному плануванні економічного зростання області органи виконавчої влади широко запроваджують інноваційний інструментарій Індустрії-4, який за своїми цілями і напрямками руху найбільше відповідає старт-спеціалізації — концепції політики інноваційного регіонального розвитку Євросоюзу за допомогою кращого розкриття і застосування наявного потенціалу. Хоча, на жаль, стабільного стрімкого зростання економіки регіонів і повного застосування смарт-спеціалізації не відбулось.

На нашу думку, до складу причин, які зашкодили досягненню показників результатів, поставлених у Цілях сталого розвитку на 2016—2020 рр., слід віднести відсутність дієвого механізму контролю за своєчасним визначенням конкретних кількісних коливаний і відхилень запланованих показників і параметрів руху процесів, їх недостатня відпрацьованість і невизначеність ключових критеріїв контролю операційної діяльності і результатів плинності економічних процесів, недостатня персоналізованість відповідальності за їх якісне здійснення. Має місце і недостатня співпраця органів виконавчої влади з бізнесом і суб'єктами господарювання в поточному операційному управлінні процесами економічної діяльності.

Основна відповідальність за рівень фактичного задоволення ключових потреб та якості життя населення, що проживає в області покладається на органи влади

відповідного рівня. Вони володіють інструментарієм управління інноваційною політикою (фонди підтримки інновацій, пільги та інші) і створюють партисипативні умови для залучення її до рішень і контролю з боку представників різних категорій учасників процесу, здатні надавати потужну підтримку процесам розвитку, відповідно, нести за них персональну відповідальність. Основними діями з боку влади для безумовного досягнення результатів розвитку, з огляду на сьогоднішній стан фактичного досягнення результатів економічного зростання, необхідним є встановлення доказових причин невиконання завдань, які свідчать про невміння і безвідповідальність влади за реалізацію власних планів.

Аналіз засвідчує, що фактично досягнений рівень значної кількості показників економічного зростання не відповідає запланованому розвитку протягом останніх п'яти і більше років. Однією з вагомих, але мало проаналізованих причин такого явища є недостатньо відпрацьований механізм операційного контролю і своєчасного регулювання показників плину економічних процесів. У багатьох випадках ухвалювані рішення супроводжувалися несвоєчасним наданням інформаційно-аналітичних даних про дотримання параметрів і результуючих показників процесів, що не дозволило своєчасно забезпечити прийняття коригуючих і підтримуючих управлінських рішень. Тому надзвичайно важливим стає не лише обґрунтування системи очікуваних показників, які використовуються під час планування процесів розвитку для своєчасного оцінювання їх поточного рівня якості, своєчасності і збалансованості. Заплановані результуючі показники відображаються в стратегіях розвитку щорічно, а інформація про їх фактичні результати отримуються за великі інтервали часу, хоча оперативне управління потребує їх відслідковування за менш короткі періоди. Це показники збільшення (зменшення) обсягів виробництва продукції, товарів і послуг, показники кількості і якості робочої сили і продуктивності праці, показники забезпечення необхідною кількістю реального капіталу і природних ресурсів, показники стану залучення соціокультурних сил, реальної підтримки держави та її сприяння економічному розвитку, а також зміна ринкових механізмів, технологічні і поточні чинники. Тому під час аналізу показників, необхідних для оперативного регулювання плину процесів, слід використовувати показники збалансованості, пропорційності, тенденцій і динаміки, показники інституціалізації процесів і їх впливу на формування очікуваних результатів.

Отримання результатів операційного поточного аналізу економічних процесів повинно стати обов'язковою умовою та для прийняття органами виконавчої влади управлінських і корегуючих рішень у частині вдосконалення інформаційних ресурсів, логістичних, фінансових, кадрових та інших потоків в економічних системах, удосконалення алгоритмів дій, прямих і зворотних зв'язків і співвідношень процесів та їх збалансованості.

Своєчасне отримання органами виконавчої влади інформації про стан економічних процесів у часі і просторі підвищує можливість економічного використання ресурсів, передбачення економічних змін поведінки виконавців і споживачів, уникнення невиправданих економічних ризиків. Слід підкреслити, що такий аналіз здійснюється простим способом (порівняння, визначен-

ня абсолютних і відносних відхилень, розрахунки середніх величин і темпів економічного зростання (зниження) відповідно до запланованих величин). За наявності проєктної (стратегічної) документації запланованих і функціональних процесів розвитку, правильно організованому зборі даних про фактичний стан керованих процесів визначення результатів виконання планів економічного зростання і отримання інформації не викликає труднощів. Завдяки сучасним інформаційним технологіям аналіз навіть найскладніших систем може здійснюватись щомісяця, створюючи умови для виваженості ухвалюваних рішень і управлінських дій, максимального застосування інноваційного інструментарію та інноваційної організації управління економічними системами.

Структурно-логічну схему побудови аналізу й оцінки своєчасності, якості і результативності процесів економічного зростання можливо побудувати за етапами:

- визначення системи стратегічних показників економічного зростання і розвитку в їх кількісному і якісному виразі;

- визначення процесів реалізації стратегічних заходів, етапів їх побудови (чи плину), параметрів ресурсного забезпечення, характеристик руху в часі і просторі і здатності до здійснення запланованих стратегічних завдань;

- оцінювання фактичних значень параметрів і результатів плину процесів для досягнення очікуваного результату стратегічних заходів;

- порівняння фактичних результатів із запланованим рівнем, визначення відхилень чи їх раціонального збігу, опис і розробка обґрунтованих висновків;

- розробка заходів для подолання встановлених небажаних змін.

Масштабність і складність реалізації процесів економічного зростання та економічного розвитку областей показують, що для поточного оперативного управління їх плином необхідним є поглиблення і розширення функції контролю та аналізу, яка забезпечить органи виконавчої влади розширеною аналітичною інформацією для обґрунтування управлінських впливів, забезпечуючи швидкість дій з реалізації інноваційно-інформаційної та інституційних засад розвитку. Своєчасне надання органам виконавчої влади об'єктивної інформації про стан і плин економічних процесів підвищить швидкість і обґрунтованість ухвалюваних рішень, конкретизує відповідальність влади за їх реалізацію.

Достатній інформаційно-аналітичний рівень контролю і регулювання стану економічних процесів обумовлює доцільність створення методичного, інформаційного та аналітичного фундаменту управлінських дій, що потребує певної організаційної структури її забезпечення. Головним завданням організації операційного контролю й управління процесами економічного зростання повинно стати формування в органах виконавчої влади підрозділу з відповідним статусом, головними завданнями якого мають стати:

- визначення складників економічної системи області, які реалізують завдання стратегічних і поточних планів економічного зростання і розвитку, опис і оцінка наявного потенціалу, рівня і можливостей його використання;

— систематизація запланованих показників стратегій розвитку відповідно до визначених об'єктів господарювання (галузей, їх організаційних утворень, самостійних об'єктів бізнесу і господарювання та ін.);

— визначення джерел і змісту звітної документації з інформацією про фактичний стан і результати процесів, форми і строки надання інформації;

— методологічне забезпечення здійснення аналізу і надання висновків і пропозицій стосовно стану чи підтримки поточної ситуації;

— інституалізація відносин прямих і зворотних зв'язків учасників спільної аналітичної діяльності та вирішення інших питань організаційного облаштування і формування аналітичного фундаменту ухвалення управлінських рішень стосовно операційного управління здійснення запланованих процесів економічного зростання.

Надзвичайно важливою частиною аналізу результатів плинності процесів розвитку є його контентна (сміслова) частина. Оцінюючи результати аналізу, необхідно враховувати інтереси учасників (корпоративних, етичних, інформаційних та ін.) і безпосередніх виконавців, встановлювати причини недотримання цих інтересів і застосовувати заходи для їх упорядкування. Своєчасний і глибокий аналіз результатів виконання стратегій розвитку дозволить своєчасно ліквідувати непередбачувані відхилення і керувати досягненнями очікуваних результатів.

ВИСНОВКИ

Україна, обравши європейський шлях розвитку, в умовах глобальних змін активізувала процеси економічного і соціального розвитку на засадах Індустрії-4, надавши інформаційно-інформаційного спрямування економічним процесам. Про це свідчать цілі реформ, які проводяться в Україні, і прийняття довгострокових стратегій зростання економіки країни та регіонів, імплементаючи в них інноваційні складники і техніко-технологічний інструментарій їх запровадження.

В діяльності самих систем управління органів виконавчої влади за останні роки також були опановані нові інноваційні технології та інструменти розробки, ухвалення й реалізації управлінських рішень, нових організаційних форм господарювання, економічної та управлінської поведінки відносно із населенням і бізнесом.

На сьогодні маємо достатньо високий ступінь наукового обґрунтування і розробленості стратегій розвитку майбутнього. Обрані й обґрунтовані ключові орієнтири шляхів досягнення економічного зростання. Однак повного і своєчасного досягнення запланованого рівня економіки за обрані періоди не відбулось. Наслідки пандемії COVID-19 і руйнівна війна агресивної Росії поглиблюють економічні негаразди країни і проблеми відродження її економіки. Це спонукає до подальшого пошуку шляхів економічного розвитку країни. Одним із напрямів цього шляху є активне застосування нематеріальних чинників, серед яких поглиблення операційного контролю і регулювання стану й умов плинності економічних процесів, розширення заходів з інноватизації функцій управління, зокрема функцій аналізу і контролю за процесами економічного зростання з метою підвищення якості, своєчасності, збалансованості й ефективності операційного управління плинності економічних процесів.

У дослідженні надані пропозиції органам виконавчої влади для побудови інформаційно-аналітичної платформи забезпечення їх своєчасною і якісною інформацією для оперативного прийняття ефективних рішень щодо операційного управління процесами розвитку територій. Це дозволить підвищити їх роль, вплив і важливість у процесах економічного зростання.

Література:

1. Стратегія розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року: офіційний сайт Дніпропетровської державної адміністрації. — Режим доступу: <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/strategiya-rozvitku/proekt-strategiyi-rozvitku-dnipropetrovskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku>

2. Калашнікова Т. М. Надбання французької школи просторової економіки у контексті людського розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 4. С. 3—9. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/02.pdf>

3. Возняк Г. В. Сучасні теорії та парадигми регіонального розвитку: практичний вимір для України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 5. С. 671—677. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/138.pdf>

4. Кузнецов О. А. Соціальна економіка у працях М. Д. Кондратьєва. Економічний вісник. 2016. № 3. С. 31—38. Режим доступу: https://ev.nmu.org.ua/docs/2016/3/EV20163_031-038.pdf

5. Сайт ООО "МінфинМедіа". Режим доступу: <https://minfin.com.ua>

6. Головне управління статистики Дніпропетровської області: офіційний сайт. Режим доступу: <http://www.dnprstat.gov.ua/aboutus/>

References:

1. Dnipropetrovsk Regional State Administration (2022), "Strategy of development of Dnipropetrovsk region for the period up to 2027", available at: <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/strategiya-rozvitku/proekt-strategiyi-rozvitku-dnipropetrovskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku> (Accessed 10 May 2022).

2. Kalashnikova, T.M. (2015), "Acquisition of the French school of spatial economics in the context of human development", *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, vol. 4, pp. 3—9, available at: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/02.pdf> (Accessed 10 May 2022).

3. Vozniak, H.V. (2015), "Modern theories and paradigms of regional development: a practical dimension for Ukraine", *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, vol. 5, pp. 671—677, available at: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/138.pdf> (Accessed 10 May 2022).

4. Kuznetsov, O.A. (2016), "Social economy in the works of M.D. Kondratiev", *Ekonomichnyj visnyk*, vol. 3, pp. 31—38, available at: https://ev.nmu.org.ua/docs/2016/3/EV20163_031-038.pdf (Accessed 10 May 2022).

5. MinfinMedia (2022), available at: <https://minfin.com.ua> (Accessed 10 May 2022).

6. Main Department of Statistics of Dnipropetrovsk region (2022), available at: <http://www.dnprstat.gov.ua/aboutus/> (Accessed 10 May 2022).

Стаття надійшла до редакції 14.05.2022 р.